

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

55. An sit danda absolutio ei, qui nutibus tantum quærit à Confessario
absolutionem? Et an moribundus, qui non valet nisi per signa contritionis
sua peccata confiteri, lucretur Iubilæum, quia hæc est ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

RESOL. LIV.

De absolutione Sacramentali largienda moribundo. Ex part. 3. tract. 3.

Prologus ante Resolutionem primam dicti Tractatus.

S. 1. **D**ifficilis est in praxi sapientius occurrentis illa. Quæstio; ideo pro ejus explicatione exæcta quinque casus confidero. Primo, quando moribundus nequit loqui, sed præsente Sacerdote nutibus absolutionem ab illo querit. Secundo, quando præsente eodem Sacerdote, signa tantum exhibet contritionis, v.g. percutiendo pectus, levando oculos ad cœlum cum suspiriis, &c. Tertio, quando absente Sacerdote querit voce, vel nutibus confessionem, vel exhibet tantum signa contritionis, & illo adveniente astantes testantur de hoc. Quartò, quando testis absens ab infirmo, ut v.g. ante domum in platea, supradicta signa, & petitionem confessionis Confessario manifestat; & tandem. Quinto, quando infirmus sensibus destitutus, nihil petuit, vel nutibus significavit, sed Sacerdos invenit eum morti proximum: de his igitur casibus seorsim ad majorem difficultatis elucidationem agemus; ideo quoerò primo.

RESOL. LV.

Sup. prima diff. huius tituli latè in tom. 4 tr. 3. Ref. 155, à principio uisque ad s. ult. & signanter à lin. 3. *An sit danda absolution ei, qui nutibus tantum querit à Confessario absolutionem?*

Et an moribundus, qui non valet nisi per signa contritionis sua peccata confiteri, lucetur Jubilatum, quia haec est vera confessio Sacramentalis? Ex p. 3. tract. 3. Ref. 1.

S. 1. **N**egativè respondent ferè omnes Thomistæ recentiores, via quidem docti, ut Socratus in dif. 18. q. 2. art. 6. ad 1. Canus relect. de pen. p. 1. Refol. 17. 8. q. at inherendo. Lopez in instruct. p. 1. c. 18. Conradus in respons. cas. conf. p. 1. q. 10. Medina in fsum. p. 2. c. 8. 2. & Ref 19. §. Aliquis, & 19. reg. 6. Nigonus, Alvarez, Coquetus, Avila ubi in to. 3. tr. 1. Ref. 3. rec. 5. Quarto posse, & videlicet Ref. n. c. seq.

S. 2. **H**oc modum respondunt etiam Graffius p. 1. lib. 1. c. 36. o. 25. Pedraza in sum. c. 7. Angles atque in eis in 4. p. 1. de Confessione, art. 2. diff. 10. Abulensis in Marth. q. 79. Navarrus in mar. c. 26. n. 27. cum aliis. Et ratio est primò, quia per talem confessionem non datur notitia Confessori, quam antea non haberet; & ideo colligit Tridentinum sess. 14. c. 5. confessio nem in genere non sufficiere. Secundo, quia per illam confessionem nihil proponitur absolvendum, cum actiones debeat esse circa particularia; & cum confessio sit actus judicialis, debet ex consequenti versari circa aliquod particularē. Tertiò, quia vel remittuntur omnia peccata directè, & hoc non; quia cum non fiat confessio omnium, non possunt remitti directè; illa enim hoc modo remittuntur, quæ clavibus subsciuntur; vel solùm directè peccatum in communi, & hoc non potest, quia peccatum in communi non est remissibile. Quartò, non sufficit voluntas confitendi absque actuali confessione, ut quis à peccatis absolvatur; scilicet non sufficit voluntas habendi verum dolorem, sed requiritur ut re vera detur ipsa confessio, & actualis dolor. Sed in casu proposito solùm datur voluntas confitendi, ut patet. Ergo non erit adhibenda absolutio.

2. At his non obstantibus contraria sententiam tenendam esse puto; quam tuentur Regius in res. cas. 39. n. 4. Alphonfus de Leone in tr. de officio & potest. confess. tom. 1. recollect. 6. n. 121. Pharaonius de sacrum. Pœnit. tr. 1. sess. 16. cas. 15. Thomas à Jesu in Tribun. consc. c. 11. §. 10. Ragucius in Lucerna Pa-

roch. tr. de absolut. q. 97. Yribarne in 4. tom. 2. dif. 18. q. unic. dif. 16. sect. 5. concl. ult. Corduba lib. 5. de Indulg. q. 39. Suarez tom. 4. dif. 2. 3. sect. 1. n. 5. Salas in p. 2. tr. 8. dif. unic. sect. 5. n. 56. Turrianus de pœnit. q. 9. art. 2. dif. 30. dub. 1. Megala in 1. p. lib. 1. c. 11. n. 8. Pitigianus in 4. sent. tom. 2. dif. 17. q. unic. art. 8. coisel. 4. Ruardus tom. 1. contra Lutherum, art. 5. post initium Henriquez lib. 6. c. 10. n. 7. Coninch de Sacram. dif. 7. dub. 1. o. n. 16. Reginaldus prudent. confess. o. 21. p. 2. n. 91. Fernandez in instruct. docum. 4. n. 32. & à fortiori omnes Doctores citandi in quarta resolutione pro secunda opinione.

3. Et ratio est, quia ex Christi institutione confessio sacramentalis debet esse integra, & tamen necessitas facere potest, ut confessio mutilata sufficiens sit ad obtinendam sacramentalem absolutionem; igitur necessitatē similiter facere posse dicendum est, ut ad eandem obtinendam sufficiat confessio nem fieri in genere de propriis peccatis, quando ad speciem, & numerum descendit non potest. Et confirmatur, quia si quis recordetur se peccasse mortaliter, & oblitus est cujus speciei fuerit illud peccatum, potest, & debet confiteri se peccatum mortale admisisse, cuius nequit in particuli meminisse; igitur in casu proposito penitentis dat veram materiam, scil. veram sui ipius accusationem cum offensione doloris, quantum hic, & nunc dare potest, ex qua Sacerdos in hoc foro cognoscit penitentem peccasse, & eum de hoc dolore, & consequenter cognoscit statum penitentis, quantum hic, & nunc cognosci potest; quæ omnia absolute sufficiunt, ut sacramentaliter absolviri possit; nam Deus à nobis non requirit aliam confessionem, quam nobis hic & nunc possibilis est, & ideo hanc sententiam determinant Canonæ, & Rituale Romanum Patii V. jussu editum, ut in sequenti resolutione videbimus.

4. Restat modò responderem ad argumenta superius adducta. Itaque ad primum dico in casu proposito dari notitiam sacramentaliter imperfectam quidem, & quæ nulla æstimaretur, si voluntate omitteretur, quomodo loquuntur est Concilium Tridentinum, sed quia aliter fieri non potest, satis est. Ad secundum proponitur absolvenda offendit divina, ut talis est, & materia proxima est confessio illa particularis, & effectus absolutionis versatur circa personam particularem. Ad tertium, remittitur directè offendit divina, indirectè singula peccata secundum proprias species, quæ remanent subjicienda clavibus, quod etiam dicendum est in casu oblitionis speciei peccati. Et tandem ad quartum respondeo, hic non dari voluntate confitendi solùm, sed, ut dictum est, datur materia certa peccatorum, saltem in communi, fundata in voluntate, quam penitentis manifestavit confessario confessionem, & absolutionem nutibus postulando. Sed pro coronide hujus resolutionis, notandum est hic obiter, & curiosè, moribundum, qui non valet, nisi per signa contritionis, sua peccata confiteri, lucrari Jubilatum, quia haec est vera confessio sacramentalis, & ita adversus Graffium in appen. lib. 2. c. 5. n. 11. docet novissime Bartholomeus à Fausto in tr. de Jubilo, lib. 4. q. 4. Verum ad explanationem secundi casus deveniamus.

RESOL. LVI.

An moribundus, qui non audit, neque loqui potest, sed tantum pectus suum pulsat, suffit trans in cœlum oculos tollit, vel respicit aliquam imaginem; hoc vidente Sacerdote, vel aliis testificantibus, sit absolvendus?

Et an sit absolvendus Sacerdos, qui inchoata Missa,